

I N D E X C A P I T U M.

- datum generale circa res fructuarias; quam curam, sollicitudinem, & diligentiam circa illas adhibere debeat, sive earum custodia qualiter ei demandata videatur? Ubi vera resolutio traditur in hac materia; & quæ huc usque scripta sunt, congeruntur in unum.
- Deinde an usufructuarius de dolo, lata, levi, & levissima culpa teneatur, resolvitur; & Joannis Cephalii sententia in *consil.* 653. *num.* 15. *lib.* 5. non damnatur.
- CAP. XXI. Usufructuarius, an, & quando: propterea quod arbitrio boni viri non utatur, sive propter rei deteriorationem, aut arborum incisionem expelli possit ut jus usufructus amittat, & propter damnum illatum utrum ad interesse tantum teneatur; an verò usufructus etiam jure privari debeat? Ubi hæc materia breviter & distinctè explicatur communis sententia; à quorundam impugnationibus defenditur; & Antonii Galeatii Malvassii *consil.* 38. *per totum, volum. primo*, novè expenditur & commendatur in hac materia. *p.* 98.
- CAP. XXII. Ususfructum ad rei naturam, & boni patrisfam. rationem, vel consuetudinem exigendum; & fructuarium arbitrio boni viri uti frui non videri, contra solitum usum testatoris utentem; videri verò arbitrio boni viri uti frui, si se gerat circa res fructuarias uti se gerere dominus proprietatis solitus erat, vel ad rei naturam & modum.
- Deinde, consuetudinem patrisfamilias spectandam in inquirenda voluntate, quam plurimorum autoritate & testimoniis comprobatur. *p.* 101.
- CAP. XXIII. Usufructuarius qui non colit sollicitè agrum, sive terras sollicitè arari & laborari non curat, utrum jus usufructus amittat, & ad interesse damni teneatur? Ubi Joannis Cephalii sententia in *consil.* 653. *nu.* 18. *lib.* 5. expenditur, & nonnullis rationibus adversus eam adductis, nova & vera concordia proponitur.
- Demum lex, *rem si fundi*, §. *seminarios*, ff. *de usufruct.* nonnullis exornatur, & declaratur remissivè. *p.* 102.
- CAP. XXIV. Usufructuarius qui non utatur & fruatur arbitrio boni viri, sive male versetur in una re, an cadat tantum ab illa; an verò commodo, & jure totius usufructus etiam aliarum rerum privari debeat? Ubi de hac re latius, quam adhuc, agitur, Borgnini Cavalcanti, & Petri Antonii de Petra resolutio novè & verè confutatur; & contra fructuarium ratione, jure, & autoritate evidenter concluditur. *p.* 104.
- CAP. XXV. Sylva cædua, vel non cædua utrum in usufructu sit, & fructuarius an & quando arbores fructiferas vel non fructiferas incidere possit? ubi hæc materia, plena, clara tamen & distincta manu tractatur; nonnulla novè adnotata per Authorem, cum distinctione multorum casuum in medium proferuntur: Et de hac re eruditissimi D. Petri de Barbosa commentaria in *leg. divorcio*, §. *si fundum*, ff. *soluta matrimonio* commendantur omnino. *p.* 106.
- CAP. XXVI. Pater legitimus administrator & usufructuarius bonorum adventitiorum filii, in cædendis lignis & arboribus, utrum habeat majorem prærogativam, quam cæteri fructuarii? Ubi communis Angeli resolutio novè defenditur contra Pinellum, & pro ea nonnulla novè etiam adnotantur per Authorem. *p.* 111.
- CAP. XXVII. Gregis, vel armenti, vel equitii, id est, universitatis; item singulorum capitum, cum usufructus legatur, quid legatum contineat? In locum capitum demortuorum, vel inutilium, an & quando ex natis, vel non natis, seu aliunde gregem supplere, & finito usufructu restituere usufructuarius debeat? Ubi *l. vetus*, *l. vel inutilium*, & *l. quid ergo*, ff. *de usufruct.* explicantur: & hæc materia accuratè & distinctè magis quam hæctenus declaratur. *p.* 112.
- CAP. XXVIII. Ususfructus, Usus, & Habitatio, qualiter inter se differant, aut conveniant? Ubi ad propositum de his omnibus nonnulla accuratè & distinctè magis, quam hæctenus enucleantur.
- Lex, *si alii usus* 41. ff. *de usufruct.* Lex, *per servum* 14. §. 1. & *vers. denique*. Lex, *sed si de fructu* 15. ff. *de usu & habit.* & lex, *huic stipulationi*, ff. *usufructuar. quemadmodum can.* explicantur. Et redditur vera ratio quare fructus sine usu esse non possit; usus sine fructu possit.
- Lex, *cum antiquitas*, *Cod. de usufruct.* nonnullis exornatur. Et usufructu legato, quando solus ipse usus relictus præsumatur? Septem conjecturis declaratur remissivè cum Menochio. *p.* 114.
- CAP. XXIX. Fructus tantum, an jus ipsum usufructus quando relictum præsumatur: si fructus tantum fundi, vel fructum, vel annuos fructus, aut redditus quis legaverit? Ubi hæc materia accuratè, sed breviter, & distinctè tractatur: nonnulli casus distinguuntur: & lex *si quis ita* 24. *l. defuncta* 65. §. *Sempronio*, ff. *de usufruct. l. patrimonii* 22. *l. fundi Trebatiani* 37. & *l. cum ita* 41. ff. *de usufruct. legato*, explicantur. *p.* 118.

I N D E X C A P I T U M.

- CAP. XXX. Proprietas rei, non autem usufructus solus, quando legata præsumatur, etsi usufructus mentio fiat? Item usufructus solus, & non proprietas quibus conjecturis legatus præsumatur? Ubi hæc materia accuratè & distinctè tractatur.
- Lex *libertis* 4. ff. *de aliment. legat.* lex, *si habitatio* 10. §. 1. ff. *de usu & habit.* lex, *ult. ff. de usufructu ear. rer.* cum nonnullis similibus; Lex, *denique* 8. §. *interdum*, ff. *de pecul. leg.* & *l. Proculus*, ff. *de usufruct.* explicantur.
- Baldi, & Comensis traditiones ibi dilucidè enucleantur, & nonnulla novè & verè adnotantur ad propositum, per Authorem.
- Demum discutitur, utrum legata odiosa sint, vel favorabilia, strictève, an latè interpretari debeant? Et lex, *in testamentis*, ff. *de regul. jur.* an respectu legatorum etiam procedat. *p.* 121.
- CAP. XXXI. Ususfructus servitus cur dividua, cum reliquæ servitutes personales, & reales in universum individua sint? Ubi congestis in unum quæ hæctenus ab omnibus scripta fuere, vera ratio redditur; materia hæc accuratè & distinctè aperitur. Et lex, *usus pars* 20. ff. *de usu & habit.* & lex, *via*, 17. ff. *de servitutib.* cum aliis similibus explicantur. *p.* 129.
- CAP. XXXII. Ususfructus utrum, aut quomodo sit pars domini, vel servitutis? Ubi proponitur vulgatissima contrarietas *leg. 4. ff. de usufruct.* cum *leg. rectè dicimus* 25. ff. *de verbor. signific.* Et quæ hæctenus ab omnibus scripta sunt, traduntur remissivè; Et Accursii, Azonisque sententia ab Authore defenditur.
- Demum agitur, utrum dominium, quod in usufructu & juribus incorporalibus constituunt Doctores communiter, sit propriè dominium.
- Lex, *qui usufructum*, ff. *si usufruct. pet.* multis exornatur: & Bartoli opinio contra Jasonem, & sequaces probatur. *pag.* 131.
- CAP. XXXIII. Usufructuarius qualiter uti debeat, ut substantiam rei fructuariæ neque immuet, neque corrumpat; sed & si quid ædificaverit, an possit ipse tollere, sive reficere hoc, aut expensas repetere, vel refixa vendicare?
- Demum, quare non possit formam rei fructuariæ quocumque modo, etiam in melius reponendo mutare, neque ædificium inchoatum consummare?
- Ubi hæc materia, accurata, dilucidè, & distinctè manus tractatur, quæcunque jura ad propositum sunt, declarantur; & nonnulla novè, ac melius quam hæctenus, ab Authore adnotantur. *p.* 134.
- CAP. XXXIV. Proprietarius utrum eadem æquitatis lege teneatur, qua usufructuarium teneri *cap. præcedenti* diximus, ut nihil immutando, aut alio quovis modo, in re sua faciat ipse, quod detrimentum fructuario afferat. Deinde an hypothecare, vel alienare proprietatem sine consensu fructuarii possit? Ubi Castrensis sententia explicatur, & melius quam hæctenus corroboratur.
- Demum agitur utrum sententia lata contra usufructuarium, nocere debeat proprietario, vel è contra: & Pauli Parisii resolutiones probantur. *p.* 138.
- CAP. XXXV. Proprietarius utrum, aut quare ne consentiente quidem fructuario servitute imponere possit, nisi per quam deterior conditio fructuarii non fiat? Ipse etiam fructuarius, quare nec acquirere, nec imponere, retinere tamen servitute possit? Ubi quæ hæctenus dicta sunt congeruntur, & confutantur. Raphaëlis Fulgosi ratio contra Recentiores recipitur; melius quam adhuc explicatur, atque Pinelli motivis contra eam noviter respondetur. *p.* 140.
- CAP. XXXVI. Fructus quid, & unde dicatur? Quod propriè & strictè *Fructus* nomen contineat? Qualiter etiam largè, aut generaliter accipiatur?
- Deinde, usufructu relicto quamplurima contineri: ubi multarum quæstionum resolutione, valde jus usufructuarii ampliatur: & verbum *Fructus*, in hac materia non strictè, aut propriè dumtaxat, sed largè etiam & generaliter sumi debere.
- Denique communis Doctorum sententia, quæ fructus in Naturales, Industriales, & Civiles dividit, utrum sit vera necne? Ubi diligenti & accurata resolutione, distinctioni, & claritati restituta traduntur, quæ obscura & tenebrosa videri possent: multaque adnotantur per Authorem, quæ huc usque sic explicata non erant. *pag.* 143.
- CAP. XXXVII. Minera, sive minerale, creta, arena, lapicidina, vena marmorea, aut lapidea, sive aurea, sive argentea, metallica, salinaria, vel similis, quæ in fundo fructuario reperitur, utrum usufructuarii commodo cedere debeat?
- Deinde de Thesauo reperto in fundo fructuario, & de augmento alluvionis in eodem, brevis, vera & distincta resolutio traditur. Molina, Garfia, & Barbosa resolutio. *[:] [:] 4* solu-

INDEX CAPITUM.

- olutiones in hac materia adducuntur; & nonnulla circa eas noviter adnotantur per Authorem. p. 150
- CAP. XXXVIII. Ufusfructu omnium bonorum, aut omnium rerum simpliciter relicto: Item, bonorum mobilium tantum, aut mobilium & immobilium simul, cum ususfructus relinquatur, quibus ex rebus relicto præsumatur? Ubi de pecunia, frumento, vino, oleo, auro, argento, gemmis quoque, rebus pretiosis & venalibus, vel mercis causa paratis, suppellectile & aliis similibus tractatur. Et quæ huc usque scripta sunt, distinctione & resolutione explicantur. p. 153
- CAP. XXXIX. Ufusfructu omnium bonorum simpliciter, aut generaliter relicto, utrum feudali, emphyteuticorum, fideicommissariorum, & libelliariorum bonorum ususfructus relicto præsumatur? Ubi quæ hucusque scripta sunt ab aliis, breviter recensentur, & distinctè explicantur. Deinde noviter infertur ad novam & utilem quæstionem, utrum scilicet omnium bonorum ususfructu relicto, contineri debeat ususfructus eorum, de quibus inter vivos, revocabiliter tamen, Majoratus constitutus fuit, & nonnullis casibus distinctis, res ista distinctione & resolutione explanatur. p. 156
- CAP. XL. Vindicandi atque accusandi necem defuncti jus, utrum in fructu sit? ita ut fructuario omnium bonorum incumbat, atque eidem utilitas & commoditas transactionis aut concordie competere debeat? Deinde an uxor usufructuaria omnium bonorum, vel hæres pleno jure, vel nec fructuaria, nec hæres, cæteris aliis præferatur in accusatione mortis marito illata; aut si concurrat cum filiis ad accusandum, utrum illis præferenda sit? Ubi *lex 14. tit. 8. part. 7.* novè & verè explicatur; & quæ ad hanc quæstionem spectant, dilucidè & distinctè magis quam hætenus declarantur. Demum, an & quando ex ordine literæ, sive scripturæ conjectura prælationis sive potioris juris desumi possit? remissivè, accuratè tamen explicatum proponitur. pag. 160
- CAP. XLI. Ufusfructu omnium bonorum tam mobilium quam immobilium legato, utrum census quoque annui testatoris debeantur? Ubi hæc res distinctè explicatur. Marci Antonii Eugenii *cons. 100. per tot. lib. 1.* novè expenditur in hac quæstione. Et demum inquiritur, utrum annui redditus inter immobilia, vel mobilia computentur, necne. p. 164
- CAP. XLII. Mobilibus legatis, vel in usu-

- fructu mobilium utrum comprehendantur fructus pendentes tempore testamenti, aut tempore mortis? Ubi Castrensis, Alciati, de Prætis, Mantica, Cavalcani, & Ricciardi traditiones recensentur. Hieronymi Gabriel. sententia contra Castrensem recipitur, & concludentibus rationibus corroboratur. Deinde agitur de fructibus recollectis ante mortem testatoris, vel ante aditam hæreditatem, cum ususfructus omnium bonorum legatus est: & de fructibus pendentibus in re fructuaria tempore quo dies ususfructus cessit; ad *l. si pendentes, ff. de usufructu.* p. 166
- CAP. XLIII. Fructus fundi si alicui simpliciter, aut generaliter legantur, utrum hoc legatum ususfructus esse videatur, & in prima tantum vice verificetur, sive quotannis debeantur? Ubi *lex, defuncta 65. §. ult. ff. de usufruct. l. si habitatio 10. §. utrum, ff. de usu & habitat. l. annua 20. §. fin. cum quidam 23. ff. de annuis legat.* dilucidè & verè explicantur, & res ista breviter & distinctè declaratur. p. 167
- CAP. XLIV. Ufusfructus omnium bonorum legatum utrum intelligendum sit de bonis existentibus tempore testamenti, an verò extendatur etiam ad bona post testamentum acquisita? Ubi *lex, si ita, ff. de aur. & arg. leg. l. quoties 34. §. universorum ff. de usufruct.* explicantur. Et testator an & quando præsumatur legasse ea tantum quæ habebat tempore testamenti conditi, vel etiam deinde acquisita, plenè, breviter tamen, & distinctè declaratur. p. 169
- CAP. XLV. Ufusfructus, vel alimenta tantum, an & quando uxori, vel alteri relicta præsumantur, cum filiis aut aliis descendentibus hæredibus institutis, testator dixerit: *Et uxorem meam relinquo dominam*: vel, *dominam, & mansariam, & usufructuariam*: vel, *usufructuariam simpliciter omnium bonorum*: vel, *dominam, usufructuariam, administratricem, & gubernatricem omnium bonorum.* Et de consuetudine in Curia vulgari descripta, & per universam Italianam & alias provincias observata: cum infinitis declarationibus, extensionibus, & limitationibus, absoluta atque distincta manu actum proponitur. Communes Doctorum resolutiones legibus hujus Regni applicantur; & nonnulla noviter considerantur per Authorem, quæ huc usque non sic adnotata, nec resoluta fuerant. Deinde, utrum eisdem verbis adjectis, sed extraneo hærede instituto, ususfructus, vel alimenta tantum relicta censeantur. Et an decisio text. in *authent. præterea, Cod.*

INDEX CAPITUM.

- Cod. unde vir & uxor.* existentibus filiis intelligi debeat in proprietate solùm, vel in usufructu simul? Ubi de materia ejus textus plenissimè, remissivè tamen tractatur. p. 171
- CAP. XLVI. Legatum ususfructus omnium bonorum, vel alicujus partis eorum, a marito uxori factum, utrum computari debeat cum debito arrharum, cum dote, donatione propter nuptias, & aliis similibus? Item legatum factum creditori, an & quando præsumatur factum animo compensandi cum ipso debito necessario, vel voluntario. Deinde agitur de intellectu text. in *authent. dos data, Cod. de donat. ante nupt.* & an jure illo, jure etiam hujus Regni teneatur maritus donationem propter nuptias constituitur? & de opinione Menochii adversus Commune. p. 175
- CAP. XLVII. Legato fundo uni, & ejusdem fundi usufructu alteri, an in ipso usufructu ambo concurrant? Ufusfructuarius item omnium bonorum an, & quando concurrat in usufructu eorum quæ specialiter sunt aliis legata? Denique utrum hæres institutus simpliciter, vel pleno jure, concurrere debeat cum usufructuario omnium bonorum? Ubi *lex, si alii 19. l. si Titio 10. l. 36. §. si fundus, ff. de usufruct. leg. l. & puto 26. §. Julianus, ff. familia erosc.* singulariter & verè explicantur: quamplurimi casus distinguuntur; & quæ ad hanc materiam spectant, plenius & distinctè magis quam hætenus declarantur. p. 177
- CAP. XLVIII. Jus accrescendi, vel non decrescendi, an & quando locum habeat in legato usufructus? ubi de triplici conjunctione, re & verbis simul, re tantum, & verbis tantum, tractatur. *Lex, mulieri & Titio 73. de condit. & demonstr. l. 1. §. 1. l. penult. ff. de usufruct. accresc.* cum aliis ejusdem tituli: *lex, & Proculo 20. ff. de legat. 2.* verè & dilucidè explicantur: nonnulla noviter adnotantur per Authorem; & diligenti distinctaque manu materia hæc declaratur. p. 183
- CAP. XLIX. Ufusfructus in fundo sterili, vel absque utilitate aliqua, an possit constitui? Et de opinione Glosæ 1. in §. *constituitur, Instit. de usufruct.* Deinde, utrum rusticorum & urbanorum prædiorum servitutes constitui non possint, quæ utilitatem aliquam non continent? Demum servitutes reales qualiter à servitutibus vel obligationibus personalibus distinguantur? Ubi omnium Scribentium in hac materia traditiones recensentur. *Lex, statua 48. in princ. & in §. 1. l. si infantis 62. ff. usufruct. l. quoties 15. l. ei fundo 19. l. ut pomum 7. de servitutib.* cum cæteris eisdem connexis dilucidè & verè explicantur: & nonnulla distinctè magis quam hætenus adnotata per Authorem traduntur. p. 190
- CAP. L. Operæ & ministeria servorum, an sint personarum, vel rerum servitutes, vel personalis obligatio, sive qualiter ab usufructu servorum differant? Ubi omnia jura, quæ ad propositum faciunt, dilucidè & verè declarantur, & materia hæc distinctè & breviter explicatur. p. 193
- CAP. LI. Vestimentorum an verus & proprius, an quasi vel fictus ususfructus sit? Ubi proponitur difficultas *legis 19. §. & si vestimentorum, ff. de usufruct.* Quorundam interpretationes confutantur, & novè ac verè explicatur ille textus. p. 196
- CAP. LII. Ufusfructus, & quælibet alia personalis, vel realis servitus, utrum dicatur esse in bonis nostris, vel extra bona? Ubi communis Scribentium sententia concludentibus rationibus confutatur. *Legis 1. ff. de usufruct. leg.* vulgatissima contrarietas proponitur: Quorundam intellectus damnatur; & Bartoli interpretatio contra Recentiores probatur. p. 197
- CAP. LIII. Ufusfructus rerum quæ in abusu consistunt, quomodo esse possit? Ubi Justiniani verba in §. *constituitur, Instit. de usufr.* dilucidè & verè enucleantur; & quæ ad Senatusconsultum quasi usumfructum introducens pertinent, optimè declarantur. p. 198
- CAP. LIV. Alienatione prohibita, utrum etiam usufructus constitutus prohibita censeatur? Et de generali verbi Alienationis acceptione. Item rerum Ecclesiasticarum, Hospitalium, Confraternitatum, & aliarum Communitatum dominia, aut bona, qua forma & solemnitate alienari debeant; & an illarum usufructus constitui possit? Ubi etiam de *Extravag. Ambitiosa, Pauli II.* & de rerum Ecclesiarum in emphyteusim concessione. Deinde propter antiquitatem temporis an & quando solemnitates extrinsecæ, aut omnia solemniter acta præsumi debeant. Demum nonnulla exactè, & dilucidè magis quam hætenus adnotata ad explicationem *leg. Regia 11. tit. 7. de los terminos publicos, de bestas, montes, y pastos, lib. 7. nov. coll. Reg.* Quatenus res Civitatum sive opidorum hujus Regni dari, vel alienari prohibentur, nisi facultas Regia præcedat: & an usufructus eorum quæ continentur *ibidem* absque licentia Regia constitui